

רשומות

הצעות חוק

19 ביולי 1965

670

י"ט בתמוז תשכ"ה

צמור	
372	חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ה—1965
374	חוק לתיקון פקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח) (מס' 3), תשכ"ה—1965
375	חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך מיהים, תשכ"ה—1965
377	חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 26), תשכ"ה—1965
378	חוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 8), תשכ"ה—1965

חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ה-1965

1. בחוק זה – "שלט" – כל דבר שיש בו הודעה לרכיב בדרך של כתב, דפוס, הדבקה, הצגה, הארה, צביעה, חריטה וכיוצא באלה; "דרך", "דרך עירונית", "אזור מהירות מיוחדת" ו"תמרור" – כמשמעותם בפקודת התעבורה; והתקנות לפיה; "ועדה מחוזית" – כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.²	הגדרות
2. לא יתקין אדם שלט בתוך מאה מטרים מצירה של דרך, שלא בהיתר לפי חוק זה (להלן – היתר), למעט דרך עירונית או דרך הנמצאת באזור מהירות מיוחדת.	איסור התקנת שלטים
3. הסמכות ליתן היתר היא, בתחום רשות מקומית – אותה רשות באישור הועדה המחוזית, ומחוץ לתחום רשות מקומית – הועדה המחוזית.	הסמכות לתת היתרים
4. הועדה המחוזית תשתמש להפעלת סמכויותיה לפי חוק זה בועדת משנה שחבריה יהיו: (1) נציג שר העבודה, יושב ראש; (2) נציג שר התחבורה; (3) נציג שר הפנים; (4) נציג שר המשטרה; (5) נציג שר החקלאות.	ועדת משנה
5. לא ייבטן היתר אלא אם – (1) השלט נועד למניעת תאונות דרכים או למניעת שריפות; (2) השלט מורה על מציאותו של מפעל פלוגי והוא מותקן בחצרי המפעל או בסמוך לו; (3) השלט מורה על אתר היסטורי, מקום קדוש או מקום מקודש; (4) המקום המיועד להתקנת השלט הוא בית אירוח, תחנת דלק או תחנת אוטובוסים, ואין בו כדי להסית את דעתו של הנוהג ברכב.	תנאי להיתר
6. לא תחיר ולא תאשר ועדת משנה התקנת שלט המורה – (1) על אתר היסטורי – אלא לאחר התייעצות עם שר החינוך והתרבות או מי שהשר הסמיכו לכך; (2) מקום קדוש או מקודש – אלא לאחר התייעצות עם שר הדתות או מי שהשר הסמיכו לכך; (3) בענינים הנוגעים לבטיחות ותנועה בדרכים – אלא לאחר התייעצות עם שר התחבורה או מי שהשר הסמיכו לכך.	סיג להיתר

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
²

ביטול היתר	7. היתר יכול שיהיה מותנה, ומי שנתן אותו רשאי לבטלו בדרך שבה ניתן, אם פסקו או נשתנו החנאים שהצדיקו נתינתו, או שנוצרו תנאים הנוגדים התקנתו.
סילוק שלט שהותקן ללא היתר	8. (א) הותקן שלט ללא היתר, או שהופר תנאי שבהיתר, רשאי מי ששר העבודה הסמיכו לכך בהודעה ברשומות, להרוס את השלט או להסירו, ובלבד שנתן התראה לבעל השלט והוא לא הסירו חוץ המועד שנקבע בהתראה. (ב) הוסר שלט או נהרס כאמור בסעיף קטן (א), יחזיר בעל השלט לאוצר המדינה את ההוצאות שהוצאו להריסתו או הסרתו (להלן – הוצאות הסילוק); תעודה בכתב מאת שר העבודה או מי שהשר הסמיכו, המעידה על סכום הוצאות הסילוק, תשמש ראיה לכאורה לתכנה.
הוראת מעבר	9. (א) פקודת המסים (גביה) 3 – למעט סעיף 12 שבה – תחול על גביית הוצאות הסילוק; שר העבודה רשאי למנות אדם שיהיו לו הסמכויות של ממונה על המחוז ושל קצין מחוז לענין הפקודה האמורה, והוא ימלא לענין סעיף זה את התפקידים המוטלים על ממונה על המחוז וקצין מחוז לפי הפקודה האמורה.
דין המדינה	9. חוק זה לא יחול על שלטים שהיו מותקנים ערב תחילתו, אלא כחום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות.
אי תחולת פקודת המודעות	חוק זה יחול על שלטי המדינה, למעט שלטים שהתקינו צבא-הגנה לישראל או ישראל, ולמעט תמרורים.
שמירת חוק	המודעות לא תחול על שלטים שהתקנתם טעונה היתר על פי חוק זה.
ביצוע ותקנות	10. באמור בחוק זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 70 לפקודת התעבורה, הוראות חוק והבניה, תשכ"ה-1965, ומהוראות כל חוק אחר.
	11. שר העבודה ושר הפנים ממונים על ביצוע חוק זה, והם רשאים להתקין יחדיו תקנות לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בעיית שלטי הפרסומות הרבים המוצבים לאורך כבישי הארץ מדאיגה מזמן את משרדי הממשלה הנוגעים בדבר. בשנת 1959 מינה שר העבודה ועדה לבדיקת בעיה זו, ומסקנתה של הועדה היתה שהצבת אמצעי הפרסומות בצדי הדרכים מסכנת את בטיחות התנועה. הועדה המליצה על הסרת השלטים פרט למקרים מיוחדים המצדיקים הצבתם. מסקנות הועדה תואמות את המלצותיהם של מומחים רבים שבדקו בעיה זו בארץ ובחוץ לארץ, וכמדינות רבות נתגשמו כבר ההמלצות על ידי חקיקה מתאימה.

החוק המוצע בא לאסור הצבת שלטים בכבישים בין-עירוניים ללא היתר מיוחד, שיינתן על ידי הרשות המקומית באישור הועדה המחוזית לבנין ערים, ובמקומות שמחוץ לתחום רשות מקומית – על ידי הועדה המחוזית עצמה. הסמכות לתת היתרים תוגבל לשלטים המכוונים למניעת תאונות, שלטים המורים על אתר היסטורי או מקום קדוש, שלטי מפעלים המוצבים כחצריהם, ושלטים המותקנים על פני בתי הארחה, תחנות דלק ותחנות אוטובוסים. מי שיציב או יחזיק שלט ללא היתר, יהיה חייב להסירו, ואם לא יעשה זאת לאחר התראה מתאימה – יוסר השלט בפעולה מינהלית על חשבונו. שלטים המותקנים ערב תחילת החוק המוצע יינתן לבעליהם ארכה של ששה חדשים להשיג את ההיתר או להוריד את השלט.

³ חוקי אי, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

⁴ חוקי אי, כרך א', פרק א', עמ' 1.

חוק לתיקון פקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח) (מס' 3), תשכ"ה-1965

- תיקון סעיף 2
1. בסעיף 2 לפקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943: (להלן – הפקודה). בהגדרת "דרך", אחרי "או של מסילת ברזל" יבוא "או צומת דרכים".
- תיקון סעיף 4
2. בסעיף 4 לפקודה, בסעיף קטן (2), במקום הסיפה המתחילה במלים "ואם היו" יבוא "ואם הייתה מסילת ברזל או תוואי של מסילת ברזל שנועדו לתחנה, או אם הייתה צומת דרכים – כל שטח קרקע הדרוש לתחנה או לצומת בשיעור שתקבע הרשות".
- תיקון סעיף 10
3. בסעיף 10 (1) לפקודה, אחרי המלים "עבודת שיפור של קבע" יבוא "בשטח קרקע הדרוש לצומת בשיעור כאמור בסעיף 4 (2) או".

דברי הסבר

לפי פקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943, מוסמכים שר העבודה ושר התחבורה להפקיע קרקע לצורך סלילת כבישים או סלילת מסילות ברזל. שטח הקרקע שמוותר להפקיעו מוגבל לרוחב של 50 מטר, ואילו במקום המיועד לתחנה של מסילת ברזל – כל הקרקע הדרושה להקמתה.

לאור תכניות הפיתוח של רשת הכבישים בארץ, הוברר כי לצרכי צמתות אין להסתפק ברוחב של 50 מטר כאמור, ולכן מוצע להרחיב את השטח זר להפקיעו לצומת עד לשיעור הדרוש לצומת כפי שייקבע על ידי הרשות כהגדרתה, ואלה סעיפי הפקודה הנוגעים לענין:

2. ... "רשות" פירושה כל אדם המורשה ע"י שר העבודה או שר התחבורה עפ"י סעיף 10 לפקודה זו.
- "דרך" פירושו כל דרך או מסילת ברזל או תוואי של דרך או של מסילת ברזל שפקודה זו נועדה עליה בצו שניתן לפי סעיף 3.
4. (1) אם ניתן צו עפ"י סעיף 3 מן הפקודה הזאת, יכולה הרשות, דהיינו אדם המורשה בכתב ע"י שר העבודה או שר התחבורה לעשות כן, לקנות מיד הזקה בקרקע הדרושה לסלילת הדרך המפורטת באותו צו או לשיפורה, ולבצע עליה את כל אותן העבודות שיהא צורך בהן להציא לפועל אותה סלילה או להשלים את השיפור.
- (2) "קרקע הדרושה לסלילת דרך או לשיפורה" לענין סעיף זה – שטח קרקע הדרוש כדי ליתן לאותה דרך רוחב עד 50 מטר, ואם הינו מסילת ברזל או תוואי של מסילת ברזל שנועדו לתחנה – כל שטח קרקע הדרוש לתחנה בשיעור שתקבע הרשות.
10. (1) אסור לבנות או לבצע כל עבודת שיפור של קבע בתחומי מרחק של חמישים מטר מאמצע כל מסילת ברזל ועשרים וחמישה מטר מאמצע כל דרך שאינה מסילת ברזל, אלא עפ"י רשות בכתב שניתנת ע"י הרשות, באישורו של שר התחבורה או שר העבודה, ובהתאם לתנאיה, אולם לא תסרב הרשות לתת רשיון כאמור, אלא אם מתן הרשיון עלול, לדעתה, לסכן את הדרך, את המיתקנים שעל הדרך או את שלום הציבור, או להפריע לשימוש התקין בדרך.
- (א1) סרבה הרשות לתת רשיון כאמור בסעיף קטן (1) והשטח שלגביו היא סרבה לתת את הרשיון עולה, כשלעצמו או יחד עם שטח שקנו בו חוקה לפי פקודה זו, על רבע מכל שטח החלקה, רשאית הרשות לשלם לבעל הקרקע פיצויים על הנזק שנגרם לו על ידי הסירוב; בהעדר הסכם בין הרשות ובין בעל הקרקע יהליט בית המשפט, לפי בקשת בעל הקרקע, אם מגיעים לבעל הקרקע פיצויים כאמור ומה הוא שיעור הפיצויים.
- (2) כל אדם הבונה כל עבודת שיפור של קבע בניגוד לסעיף זה, יאשם בעבירה ולאחר שיישפט במשפט הכוף יהא צפוי לקנס של חמישים לירות ועליו יהא לסלק את העבודה שבנה או שביצע בניגוד לסעיף זה; ואם לא סילק אותו אדם את העבודה, רשאית הרשות לגרום לסילוקה ולגבות את דמי סילוקה מהאדם שהקים או שביצע את העבודה או שגרם להקמתה או לביצועה.

1 ע"ר 1943, תוס' 1 מס' 1905, עמ' 40; ס"ח 71 תשי"א, עמ' 74; ס"ח 404, תשכ"ג, עמ' 144.

חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים, תשכ"ה-1965

1. בסעיף 2 (1) לפקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים, 1936: (להלן - הפקודה), תיקון סעיף 2 בסופו יבוא:

"עבירת קנס" - עבירה לפי סעיף 3.

2. בסעיף 3 לפקודה, במקום "לקנס שלא יעלה על מאה לירות" יבוא "לקנס של עשרת אלפים לירות".

3. אחרי סעיף 3 לפקודה יבוא:

הוספת סעיפים
א3-א3

א3. (1) היה למנהל הנמל יסוד להאמין כי אדם פלוני עבר עבירת קנס, רשאי הוא למסור לו הזמנה למשפט בנוסח שנקבע; בהזמנה יואשם המוזמן בעבירה שתצויין בה ותינתן לו הברירה לשלם קנס בשיעור שנקבע במקום להישפט על אותה עבירה.

(2) מי שנמסרה לו הזמנה כאמור, רשאי תוך חמישה ימים מיום המצירה לשלם בבית המשפט הנקוב בהזמנה או לשלוח אליו בדואר, את הקנס בשיעור שנקבע לעבירה המפורשת בהזמנה.

(3) כל עוד לא החליט מנהל הנמל להשתמש בסמכותו לפי סעיף א3, רשאי אדם פלוני בשל עבירה פלוגית, מותר לפתוח בהליכים משפטיים... א לפי סעיף זה נגד אותו אדם בשל אותה עבירה. בכפוף לאמור בסעיף 8 ואין בסעיף זה כדי לחייב את המנהל להשתמש בסמכותו לפיו.

א3. (1) שר התחבורה יקבע בצו את נוסח ההזמנה לצורך סעיף א3 ואת אופן מסירתה וכן את שיעור הקנס לכל עבירת קנס ולכל עבירת קנס חוזרת שנעברה על ידי אותו אדם.

(2) שיעור הקנס הקבוע בצו כאמור לא יעלה על 5000 לירות לעבירה ראשונה ועל 10 000 לירות לכל עבירה חוזרת.

(3) שר התחבורה רשאי לקבוע בצו כאמור שיעורים שונים לקנס, בהתחשב בנפח הספינה או הסירה, במקום ביצוע העבירה ובנסיבות אחרות.

א3. שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף א3 (2), רואים אותו כאילו הודה באשמה לפני בית המשפט, הורשע ונשא את ענשו.

ד3. (1) לא שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף א3 (2) רואים את ההזמנה שנמסרה לו כאילו היתה הזמנה למשפט שהוצאה ונמסרה לו על פי חלק כ"ו לתקנות הפרוצידורה בבתי משפט השלום, 1940.²

(2) לא שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף א3 (2) ובית המשפט הרשיעו על העבירה, יטיל עליו בית המשפט קנס לא פחות מסכום הקנס שנקבע לאותה עבירה לפי סעיף א3, ורשאי הוא להטיל עליו הוצאות המשפט בסכום שיקבע, בין שהתייצב לדין ובין שנשפט שלא בפניו.

עבירת קנס
במקום שפיטה

10
משטרה

11
פקודה

12
התכנון
ד הקנס
ה הזמנה

13

14

דינו של משלם
הקנס

דינו של מי שאיגרו
משלם את הקנס

1 ע"ר 1936, תוס' 1, מס' 612, עמ' 216.
2 ע"ר 1940, תוס' 2, מס' 978, עמ' 29.

3ה. נמסרה לאדם הזמנה לפי סעיף 3א, רשאי מנהל הנמל, בבואו להשיג תמש בסמכויותיו לפי פקודת הנמלים³, שלא להרשות לאניה או לסירה, שבהן או בקשר אליהן נעברה העבירה, לצאת מתחום הנמל כל עוד לא נמסרה לו ערובה לתשלומי של הקנס במקרה של הרשעה בעבירה; סכום הערובה, צורתה, תקופתה, תנאיה ודרכי גבייתה ייקבעו בתקנות.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. סעיף 3 לפקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים, 1936, אוסר את השפיכה וההזרמה של שמנים לסוגיהם לתוך מימי החופין, ומימי נהרותיה ואגמיה של ישראל מכל כלי שיט, מכל מקום ביבשה או מכל מכשיר המשמש להעברת שמנים מכלי שיט או אליו או מכל מקום ביבשה. האחראי לשפיכת השמנים צפוי לקנס שלא יעלה על 1500 ל"י. הקנס הקבוע בפקודה הוא אמנם בשיעור של 100 ל"י; אולם לפי סעיף 5 לחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), תשי"ד-1954, רשאי בית המשפט להטיל קנס שאינו עולה על קנס המקסימלי מום שנקבע בפקודה מנדטורית, פי חמישה עשר.

אין בקנס כזה כדי להרתיע עבריינים בכוח ובפועל. הוצאות הסעתם של כלי שיט אל מחוץ למימי החופין לשם הרקתם מן השמנים והנפט עולות בהרבה על שיעורו המקסימלי של הקנס הנוכחי.

עצום הוא הנוק שנגרם על ידי לכלוכם והשחתתם של שפת הים ומקומות נופש חופיים, על ידי המתת דגים ועופות-ים, לכלוך סידות ומזחים, השמדת רשתות דייגים, וגרימת סיכוני שריפות בנמלים ובמפרצים סגורים, הכל עקב הצטברות פסולת הנפט בהם. גדל צי מיכליות הנפט בשנים האחרונות וצפוי גידול במספרן בשנים הבאות, לכן מן הראוי שהמחוקק יעלה העלאה של ממש את שיעור הקנס לעבירה של שפיכת שמנים למי הים, שיהיה בו כדי להרתיע עבריינים בכוח, מכל מקום יהא ניתן להשתמש בכספי הקנסות לכיסוי הנזקים שנגרמו על ידי שפיכת השמנים, והוא על פי סעיף 7 לפקודה – הוראה שבמצב הנוכחי אין לה כל משמעות של ממש.

2. מוצע להכריז על העבירה של שפיכת שמנים למי הים כעל עבירת קנס בדומה לחלק מעבירות התנועה המנויות בפקודת התעבורה, ולהסמיך כל מנהל נמל להעניק, במקרים המתאימים, ברירה לשלם קנס קצוב במקום להישפט. הסדר זה דרוש בעיקר לגבי עבירות המבוצעות בכלי שיט לא-ישראליים שאין לעכב אותם ואת הצוות שלהם למשך ההליכים המשפטיים בישראל.

סדרי הדין בעבירות שיש עליהן ברירת הקנס כאמור יהיו דומים לאלה הנתונים בעבירות תנועה.

כדי לאפשר לכלי שיט המעורב בעבירת שפיכת שמנים למי הים לעזוב את הנמל ללא עיכובים מיותרים, מוצע להסמיך את שר התחבורה לקבוע הסדר שלפיו מותר יהא לכלי השיט לצאת מתחום הנמל אם תינתן ערובה לתשלום הקנס עד לגמר ההליכים המשפטיים בקשר לעבירה.

³ חוקי אי"י, כרך ב', פרק קי"ד, עמ' 1146.

חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 26), תשכ"ה-1965

הוספת סעיף 127א

1. בפקודת החוק הפלילי 1936, (להלן – הפקודה) לאחר סעיף 127 יבוא:

“פרסום שמו של אדם עצור או נחקר (1) המפרסם לרבים שמו של אדם – או כל דבר שיש בו כדי לזהותו – באופן המעיד על מעצרו של אותו אדם, או על ניהול חקירה נגדו, כשל עבירה פלילית שניתן להעמידו לדין עליה בישראל, וכל עוד לא הוגש נגדו כתב אישום כשל הענין שהיה סיבה למעצרו או נושא לחקירה – דינו מאסר ששה חדשים.

(2) על אף האמור בסעיף קטן (1) יהיה הפרסום מותר על פי –

(א) היתר בית המשפט המוסמך לצוות על מעצרו או הארכת מעצרו של העצור או הנחקר;

(ב) הוראת קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה שניתנה מפני שהפרסום דרוש לצורך מעצר או חקירה;

(ג) הסכמה בכתב של העצור או הנחקר.

(3) לענין סעיף זה, “מעצר וחקירה” – לרבות מעצר וחקירה

בעבירה הנערכים על פי חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.”²

תיקון סעיף 152

2. בסעיף 152 לפקודה, במקום סעיף קטן (3) יבוא:

“(3) כל הנוגע בערה שהיא למטה מגיל שבע עשרה והיא אינה אשתו, ואין להרשיעו בשל כך לפי סעיף קטן (1) (ג), דינו – מאסר חמש שנים, זולת אם היה לו יסוד סביר להאמין שהערה היתה למעלה מגיל שבע עשרה.”

דברי הסבר

ההוראות בסעיף 1 המוצע באות למנוע נזק הנגרם לעתים תכופות לעצורים ולנחקרים עקב פרסומים מוקדמים על המעצר והחקירה. העוכדה שאדם נחשד בעבירה או מוזמן לחקירה בקשר לביצוע עבירה אין בה בלבד כדי להטיל עליו כתם. המעצר והחקירה נעשים לשם בירור חשד, ולא אחת נמצא שהנחקר חף מכל אשמה, אולם הפרסום שניתן כיגתיים לדבריים וקושר את שמו עם מעשה העבירה יוצר בדעת הציבור, במתכוון או שלא במתכוון, דעה שלילית עליו, ופעמים אף נגרם לו בזה נזק ממשי. לפי העקרון שאדם הוא בחזקת זכאי עד שלא הוכחה אשמתו כדין, חובה היא למנוע תוצאות מזיקות אלה של פרסום מוקדם.

הפרסום יהא חפשי בהיתר בית המשפט, שאם התיר חוקה עליו שראה בכך טובת הציבור או טובתו של האדם הנוגע בדבר, וכן בהיתר קצין המשטרה המתאים כשהפרסום הוא לצורך החקירה, או אם האדם הנוגע בדבר מסכים לפרסום.

סעיף 2 של החוק המוצע בא לתקן פגם בחוק הקיים בנוגע לעבירות מין בקטינות. בחוק הקיים יש שתי הוראות בענין זה והן:

“152. (1) כל אדם –

(א) הנוגע ללא חוק ילדה, או השוכב משכבי אשה עם ילד, והם למטה מגיל שש עשרה, יאשם בפשע ויהיה צפוי למאסר ארבע עשרה שנים... בתנאי שאם נאשם אדם בבעילת ילדה שלא חוק על פי פסקה (א) של סעיף זה, תהא חגנה מספקת בפני אשמה זו אם יוכח לבית המשפט שבפניו הרבאה האשמה שהיתה לנאשם סיבה סבירה להאמין שהילדה היחה בת שש עשרה שנה או למעלה מזה.

1 ע"ר 1936, תוס' 1 מס' 652, עמ' 363; ס"ח 444, תשכ"ה, עמ' 51, עמ' 114.
2 ס"ח 189, תשט"ו, עמ' 163.

(3) כל הנועל נערה שהיא למעלה מגיל שש עשרה ולמטה מגיל שבע עשרה והיא אינה אשמה דינו - מאסר חמש שנים, זולת אם היה לו יסוד סביר להאמין שהנערה הייתה למעלה מגיל שבע עשרה.

הכרזתה בסעיף קטן (3) היתה להגביה את גיל הקטינה שבעילתה אסורה עד גיל 17, לאחר שלפי סעיף קטן (1) האיסור הוא רק עד גיל 16.

אולם לפי הנוסח של סעיף קטן (3) לא הושגה המטרה, משום שעברייין שבעל קטינה בגיל 15 חצוי, למשל, עדיין יכול להתחמק מעונש בהגנה הנתונה לו לפי סעיף קטן (1) (2) ולטעון שהוא האמין שהקטינה היא בת 16 חצוי. אמונתו זו פוטרת אותו מהרשעה לפי סעיף קטן (1) (2) אף אינה מרשיעה אותו לפי סעיף קטן (3) המדבר בקטינה שהיא למעשה למעלה מ-16.

ואכן כך פסק בית המשפט העליון בערעור פלילי 33/64 (פסקי דין י"ח, כרך 2, 434) המליץ על התערבות המחוקק.

הנוסח המוצע בא לקבוע שבעילת קטינה שהיא למטה מגיל 17 היא עבירה, אף אם לפי סעיף קטן (1) (2) אי אפשר להרשיע את העברייין מפני טענת הגנה שיש לו - אמונתו שהקטינה היא למעלה מ-16.

חוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 8), תשכ"ה-1965

1. בסעיף 3א (ג) לפקודת הבנקאות, 1941: (להלן - הפקודה), במקום סעיף קטן (ג) יבוא: "א) ברשיון לפי סעיף קטן (א) יצויין המקום, שבו רשאי האדם לנהל את העסק, ולא יעסק באותו עסק מחוץ למקום אלא בהיתר מאת הממשלה. הממשלה רשאית להתנות את מתן ההיתר או את תקפו בתנאים, לרבות הגבלתו בזמן ובסוג עסקים מסויים בלבד."	תיקון סעיף 3א
2. בסעיף 7 לפקודה, בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא: "הממשלה רשאית להתנות את מתן ההיתר או תקפו בתנאים, לרבות הגבלתו בזמן ובסוג עסקים מסויים."	תיקון סעיף 7
3. סעיף 4 לחוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 5), תשכ"א-1961, וסעיף 4 לחוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 6), תשכ"א-1961 - בטלים.	ביטולים
4. הממשלה לא תשתמש בסמכויותיה לפי הסעיפים 3א (ג) ו-7 (ב) לפקודה כפי שתוקנו בחוק זה לגבי מקום שכבר ניתן היתר לנהל בו עסקים, בין שניתן במפורש על ידי הממשלה ובין שניתן מכות הוראות סעיף 3 לחוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 5) תשכ"א-1961, או סעיף 3 (א) לחוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 6), תשכ"א-1961.	הוראות מעבר

דברי הסבר

על פי הוראות החוק הקיים אסור לבנק או למוסד כספי לנהל עסקיהם מחוץ למקומות שניתן להם היתר מאת הממשלה, באמצעות נגיד בנק ישראל. הנגיד נותן אישור כזה רק

1 ע"ר 1941, חוט' 1 מס' 1134, עמ' 69; ס"ח 444, תשכ"ה, עמ' 50.
 2 ס"ח 338, תשכ"א, עמ' 114.
 3 ס"ח 346, תשכ"א, עמ' 172.

לאחר התייעצות בוועדת משנה של המועצה המייעצת של בנק ישראל, שהיא של חמישה חברים, לכל היותר, שאינם מנהלים או עובדים של מוסד בנקאי, סמכות זו, שמטרתה להגדיל פתיחת סניפים חדשים, תפקע ביום י' בניסן תשכ"ו (31 במרס 1966).

הנסיון שנרכש מאז הוטלו ההגבלות על פתיחת סניפים חדשים הוכיח, כי הפיקוח על פתיחת סניפים הוא גורם של חסכון בשביל הבנקים והמוסדות הכספיים ובכך גם מונע את ייקור השירותים הבנקאיים. לפיכך מוצע לבטל את ההוראות המפקיעות את הסמכות האמורה (סעיף 3).

הנסיון גם לימד שלא תמיד די בסמכות לתת רשיון או לטרכ לתיתו, לעיתים יש צורך להגביל את הרשיון בתנאים, בזמן או בהיקף. על כן מוצע להסמיך במפורש את הממשלה לעשות כן (סעיפים 1 ו-2).

מוצע גם להבהיר שאסור על מוסד כספי לנהל עסקיו, שאינם קבלת פקדונות ומתן הלוואות, מחוץ למקומות שעליהם קיבל היתר (סעיף 2).

כדי להסיר ספק, נקבע במפורש, שהסמכות להתנות היתר בתנאים או בהיקף או בזמן, שהממשלה הוטמכה להתנותו בחוק זה, לא תופעל לגבי סניפים שכבר ניתן להם היתר (סעיף 4).

וזה נוסח ההוראות שמוצע לתקן:

3א. (א) לא ינהל אדם עסק של קבלת כספים בפקדון ושל מתן הלוואות כאחד מבלי רשיון מאת הממשלה, אלא אם הוא מוסד בנקאי.

(ב) לא יינתן רשיון לפי סעיף קטן (א) אלא להכרה או לאגודה שיתופית כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות.

(ג) ברשיון לפי סעיף קטן (א) יצויין המקום שבו רשאי האדם לנהל את העסק ולא יעסק בו אחר אדם ולא בעסק של קבלת כספים בפקדון או בעסק של מתן הלוואות מחוץ לאותו מקום אלא בויתר מאת הממשלה.

(ד) הממשלה רשאית לבטל רשיון שניתן לפי סעיף זה, אם הביטול דרוש לפי דעתה לטובת הציבור, ובלבד שלפני ביטול הרשיון תינתן לבעליו הזדמנות להגיש טענותיו בכתב.

(ה) הממשלה לא תחליט על מתן רשיון לפי סעיף קטן (א), על מתן היתר לפי סעיף קטן (ג) או על ביטול רשיון לפי סעיף קטן (ד), אלא לאחר התייעצות בוועדת משנה של חמישה לכל היותר, שתמונה על ידי המועצה מתוך חבריה, ולא תכלול מנהל או עובד של מוסד בנקאי.

(ו) הממשלה רשאית, בצו לפטור מהוראות סעיף זה, כולן או מקצתן, סוגי בני אדם, שיפורטו בצו.

(ז) העובר על הוראות סעיף קטן (א) או (ג), דינו - מאסר שנתיים או קנס 4-500 לירות; נעברה עבירה על ידי חבר בני אדם, אשם בעבירה גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה חבר מינהלה פעיל או מנהל עסקים של אותו חבר, אם הוכח שהעבירה נעברה בידיעה או שלא נקט באמצעים נאותים למניעתה.

7. (א) למרות כל האמור בפקודה זו או בפקודה אחרת, הרי שום חברה לא תחיל לנהל עסקי בנק לאחר תאריך פקודה זו, בלא שתקבל מאת הממשלה רשיון לכך. רשאית הממשלה, לפי שיקול דעתה, לטרכ ליתן רשיון כזה בלי ליתן טעם למעשה.

(ב) ברשיון לפי סעיף קטן (א) יצויין המקום שבו רשאית החברה לעסוק בעסקי בנק ולא תעסוק החברה בהם ולא בעסקיה האחרים מחוץ לאותו מקום בלי היתר מאת הממשלה.

(ג) הממשלה לא תחליט על מתן רשיון לפי סעיף קטן (א) או על מתן היתר לפי סעיף קטן (ב) אלא לאחר התייעצות בוועדת משנה של חמישה לכל היותר שתמונה על ידי המועצה מתוך חבריה, ולא תכלול מנהל או עובד אחר של מוסד בנקאי.

הגבלה לניהול עסקי פקדונות באשראי

רשימות להתחיל בעסקי בנק

